

10.12.2021

D/139/998.41/2021

Muistio Pirkanmaan Vihreät ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.9.2017– 31.12.2020

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin. Tarkastus Pirkanmaan Vihreät ry:hyn on kohdistunut aikaan 1.9.2017-31.12.2020.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 52 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2022 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Klaus Krokfors, johtava tilintarkastaja Johanna Kormu, johtava tilintarkastaja Pontus Londen, ylitarkastaja Jonna Carlson ja ylitarkastaja Hanna Surakka. Tarkastusta on valvonut johtaja, JHT Jaakko Eskola.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 23.2.2021. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin Teamsin välityksellä 20.10.2021. Tarkastukseen osallistuivat Pirkanmaan Vihreät ry:n toiminnanjohtaja Kaisu Keisala-Kaseija sekä varapuheenjohtaja Elisa Kivistö-Orjatsalo. Toiminnanjohtajan sijaisena aloittaa 23.11.2021 Tuuli Tomperi.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle tarkastettavan ajan tilinpäätöksensä, toimintakertomuksensa, tilintarkastuskertomuksensa, erittelyt vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenvedot ajantasaisista ilmoituksista sekä tilitykset valtionavustuksen käytöstä. Lisäksi puolueiden tuli toimittaa vastaavat valtionavustuspäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä tilinpäätöstiedot.

Pirkanmaan Vihreät ry:n vuosien 2017–2020 tilinpäätöstiedot on toimitettu puolue- ja vaalirahoitusjärjestelmään. Tilintarkastuskertomuksiin sisältyvät puoluelain 9 c §:n edellyttämät lausumat.

Tiedot on toimitettu puoluelain mukaisesti.

Kirjanpidon menettelyt puoluerahoituksen näkökulmasta

Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt olennaista raportoitavaa piirijärjestön kirjanpidon menettelyistä puoluerahoituksen näkökulmasta.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Piirijärjestö oli tehnyt ajantasaiset ilmoitukset kansanedustajamaksuista tarkastusajalta. Piirin vuonna 2017 tapahtuneen nimenmuutoksen takia järjestelmään tallennettiin vuodelta 2017 kaksi yhteenvetoilmoitusta, aikaisemman ja nykyisen nimen ajankohtaisten ilmoitusten mukaisesti.

Piirijärjestö oli vastaanottanut eduskuntavaaliehdokkailta ehdokasmaksujen lisäksi ehdokkaiden vaalikuluja, kuten mainosmaksuja, joiden yhteismäärä ylitti ilmoitusrajan 1 500 euroa.

Puoluelain 8 §:n mukaan puolue ja puolueyhdistys saavat vastaanottaa tukea sen mukaan kuin jäljempänä säädetään. Puolueyhdistyksellä tarkoitetaan tässä laissa puolueeseen tai sen jäsenyhdistykseen niiden sääntöjen mukaan kuuluvaa yhdistystä. Tueksi puolueelle tai puolueyhdistykselle luetaan sen rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla saamat suoritukset. Tukena ei kuitenkaan pidetä:

- 1) tavanomaista talkootyötä eikä tavanomaisia ilmaispalveluja;
- 2) puolueen tai puolueyhdistyksen tavanomaiseen järjestötoimintaan tai omaisuuden hoitoon liittyviä käyvän arvon mukaisia suorituksia;
- 3) puolueen ja sen puolueyhdistysten toisiltaan saamia suorituksia;
- 4) puolueen tai puolueyhdistyksen pysyväisluonteisen, yleisillä markkinoilla markkinaehtoisesti harjoittaman liiketoiminnan tuloja;
- 5) puolueen tai puolueyhdistyksen harjoittaman sijoitustoiminnan tuloja;
- 6) 9 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta eikä muuta vastaavaa lakiin taikka valtion, hyvinvointialueen tai kunnan talousarvioon perustuvaa avustusta.

Tueksi puolueen tai puolueyhdistyksen vaalikampanjaan luetaan kampanja-aikana saatu tuki. Kampanja-aikana pidetään tässä laissa ajanjaksoa, joka alkaa kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja päättyy kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen.

Koska puoluelain 8 §:ssä, hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi puoluelain, ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain ja rahankeräyslain muuttamisesta (HE 6/2010 vp) eikä taustakirjallisuudessa ole tuen poikkeuksena todettu vaalimainosten läpilaskutusta, tulee vähintään 1500 euron suuruisista ehdokkaiden piirijärjestölle siirtämistä summista tehdä jatkossa myös ajantasaiset ilmoitukset.

Valtiontalouden tarkastusviraston ohjeen vaalikampanjan kuluja ja rahoitusta koskevan erittelyn tekemisestä sekä tilinpäätöstietojen toimittamisesta (Dnro 367/41/2016) mukaan vaalikampanjan kuluja ja rahoitusta koskevalla lomakkeella on erikseen mainittava jokainen yksittäinen kampanja-aikana saatu tuki ja sen antaja, jos tuen arvo on vähintään 1 500 euroa. Useat samalta tukijalta kampanja-aikana saadut suoritukset lasketaan yhteen ja ilmoitetaan yhtenä tukena.

Puoluelain 9 b §:n (Ilmoitettavat tiedot vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta) mukaan erikseen on mainittava jokainen yksittäinen kampanja-aikana saatu tuki ja sen antaja, jos tuen arvo on vähintään 1500 euroa. Nämä suoritukset tulee jatkossa huomioida tukena myös vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelyssä.

Piirijärjestö lisäsi tarkastuksen aikana ehdokasmaksuja ja läpilaskutettuja mainosmaksuja vuodelle 2019 ajantasaisia ilmoituksia yhteensä noin 40 000 euron määrästä ja täydensi yhteenvetoilmoitusta tältä osin.

Valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Piirijärjestö on tehnyt puolueensa kanssa puoluelain 9 §:ssä tarkoitetun sopimuksen valtionavustuksesta 9.2.2020.

Vuonna 2019 piirijärjestö on ilmoittanut saaneensa valtionavustusta 10 730,76 euroa. Puolueen valtionavustusilmoituksen mukainen avustus oli 11 530,76 euroa. Ero 800 euroa johtuu siitä, että piiri on tulkinut osan valtionavustuksesta erityiseksi kohdeavustukseksi ja kirjannut puolueelta saatua valtionavustusta 800 euroa varsinaisen toiminnan tuottojen tilille. Vuonna 2020 piiri on samasta syystä ilmoittanut valtionavustusta saaduksi 16 496 euroa eli 1 378,95 euroa vähemmän kuin puolueen ilmoittama 17 874,95 euroa. Koska valtionavustus on yleisavustusta, tulee tämä käsitellä kokonaisuutenaan valtionavustuksena myös piirin kirjanpidossa. Piirijärjestö on korjannut vuosien 2019 ja 2020 valtionavustustilityksensä tarkastuksen aikana.

Johanna Kormu
johtava tilintarkastaja